

¿A qué 's deu aquesta tallada d' arbres que han pelat nostras montanyas? Creyém á lo següent:

1.er A la desamortisació dels bens de las ordres relligiosas, donchs ab lo que 's van treure ab la tallada dels boscos que contenian sas propietats, van poder pagar aquestas.

2.^{on} A la venda dels boscos del comú.

3.er A la desmembració de las antigas casas nobles. Algunas, vejentse apuradas, al tenir que donar dots, pagar deutes, etc., han recorregut á la tallada dels boscos pera fer quartos. Si en compte de viure á las ciutats visquessin en los pobles, no tindrían deutes, y sent ells los grans propietaris, no estaria la Agricultura y los jornalers en l' estat en que 's trovan.

4.^{rt} Lo poch valor de la fusta.

5.^{nt} La poca cultura intelectual dels agricultors.

¿Cóm tornarém á replantar los boscos? No ab *Festas del Arbre*, y si desfent lo fet, construhint líneas férreas y carreteras que atravessin las montanyas, y además propagant y fomentant las industrias forestals.

Tornintse las fincas que tenian á las ordres relligiosas y tindrém boscos.

Montserrat ha tornat á repoblar la part superior de la montanya que li han donat. Tornintse als pobles las propietats dels antichs boscos comunals per aquest objecte. Vagin á viure al camp los duenyos de las grans propietats. Obrintse ferrocarrils secundaris y carreteras abundants en las comarcas montanyosas, y rebáixintse las tarifas dels ferrocarrils y abaratintse los transports y podra tenir valor la fusta dels boscos. Fomentém las industrias dels boscos en las mateixas montanyas, pera transformar allí los productes dels boscos y aixís obtenir millors rendiments. En fi, quan l' agricultor se convencerá de que sia negoci la explotació dels boscos ja anirá plantant arbres y las montanyas se replantarán.

Avuy totas las cosas se volen depressa. Avans se plantava un bosch d' alsinas, de roures ó de pins pe 'ls fills ó pe 'ls nets, se estimava la familia, se treballava pe 'ls veniders; avuy no es aixís: tot es per el profit personal, se treballa pera un, no pe 'ls altres; l' egoisme ho domina tot, y per lo tant aixó es una de las principals causas de que á Catalunya tinguém poch boscos y pocas alsinas.

J. G. DE GUILLÈN-GARCÍA.

(De *L' Art del Pagés*).

